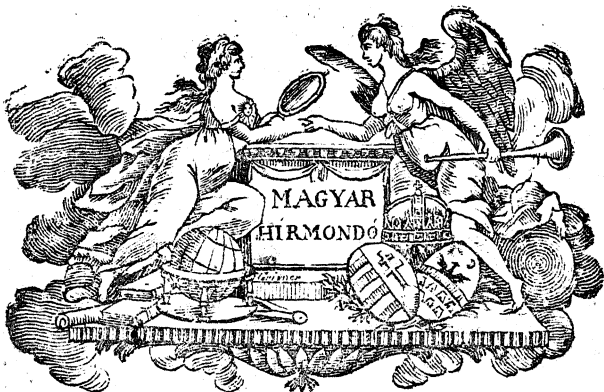

A'

CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI FÉLSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Nro 39.

Költ Bétsben, Pünkösdi Havának (Május) 14-dik
napján 1802-dik Elzúndóban.

B é t s.

Felséges Urunk egy úgy nevezett Pátenszt méltóztatott itten közönségessé tételni, mellynek értelmé szerént, a' holtig való katonáskodás, minden számba-vett örökös Tartományai-ban Ő Felségének eltöröltetik; és a' katonák csak bizonyos meghatározott ideig fognak szolgálni, a' most szolgáló katonák is egynehány elzúndó alatt mind elfognak bocsáttatni. Ezen Pátensnek értelmét közöljük a' jövő Postán.

A' már elkezdődött Diétára egyben gyűlt Ország Felsőbb, 's alsóbb Rendjei közzül, Májusnak 9-dikén Ő Felségének magok közzé való

Y y

meghívására Követül küldettek a' Praelatusok részéről, Nagy Méltóságú Nyitrai Püspök Fuchs Ferentz Ő Excellentziája, Erdélyi Püspök Mártonffy József, Belgrádi Püspök Vilt József Ő Méltóságok. A' Zászlós Urak, vagy Ország Bárói között N. M. Gróf Erdődy János Horváth-Országi Bán, Gróf Zichy Ferentz Fő Pohárnok. A' Fő Ispányok között, Hertzeg Eszterházy Miklós. Sopronyi, Gr. Illésházy Trentsény, Báró Prónay Gábor Gömör, Gr. Károlyi József Szathmár. Cr. Pejáchevich, Antal Posega, Vármegyék Fő Ispánjai. A' Magnások között, Gr. Amadé Ferentz, B. Prényi János, Gr. Patatich Bertalan, Gr. Barkóczy Ferentz, B. Schilson János, B. Gerliczy Ferentz. A' Fels. Királyi Tábla részéről. Ő Hertzegsége Palatinus részéről való Itélő Mester Titt. Atzél István, Ürményi János Praefens Assessor. Horváth Ország részéről Petkovich Lajos Urak. A' Papi Rendből, F. G. Zabraczky József Egri, L. B. Prényi Károly Esztergomi, Vory Imre, Zágrábi Káptalanok Követjei. A' T. Vármegyék részéről. Titt. Galgóczy Antal Posony, Szent Iványi János Nógrád; Halász László Honth, Justh György Thúrócz, Eötvös Ferentz Sopron, Inkey Károly Somogy, Ürményi Maximilián Fejér, Kajdacsy Antal Baranya, Okolicsányi János Zemplén, Péchy János Saros, Mariássy István Gömör, Almássy József Heves. Ibrányi Farkas Szabolts, Rhédey Lajos Szathmár, Tököly Sabbás Csanád, Domokos Lörintz Békes, Markovics András Posega, Vármegyék részéről. A' személyesen meg nem jelenhetett Magnások részéről, Titt. Bujanovics Károly, Kereszturi István, Luby Imre, Kubinyi Gáspár.

Kisfaludy Boldizsár, Fay Bertalan, és Szécsényi Miklós Urak. A' Szabad Királyi Városok részéről, Titt. Karner János Posony, Kalmárffy Ignátz Buda, Schulcz Antal Körmöztz, Paer Ignátz Eperjes, Balzörményi Pál Debretzen, Kopjauer Ignátz Urak Temesvár részéről. A' Jász és Nagy's Kis Kun Distriktusok részéről; M. Stölzel József Fő Kapitány Úr.

Prágából Május 4-dikén. Libentz nevezetű mező városban, mely ide 11 mérföldre fekszik, a' múlt Aprilis 26-dikán 10 gyilkosok berohantak, az oda való Pap házába. A' lármát észre veszi a' szakátsné, kit, mihelyt meg sejdítették a' rosz emberek, mingyárt úgy ölvözve kötöttek hogy alig tudott még is mőtzanni. Azután a' Pap ágyához mennek a' gyilkosok; rajta halálos sebeket ejtenek. Míg ezen borzalto istentelenséget elkövetik, az alatt a' szakátsné a' fogával előldotta a' köteleket; lármát üt: de míg a' lármára, némellyek oda szaladtak; addig a' gyilkosok, a' házban talált drágább holmikkal odébb állottak.

Prágából Május 5-dikén. Egy nagy tapasztalású Ember bizonyos jegyzéseket tesz a' Cseh Országban virágzó földművelésre; 's mezei gazdálkodásra nézve; ki apogaja, mi soda dolgok szolgálnak annak akadályára, 's a' többek között az mondja, hogy a' feletébb való, és a' izántó földekkel, legelokkal; arányúságban nem lévő juh 's ketske tartás, a' közönséges utaknak nem mindenütt a' leg jobb állapotban való léte; 's a' sok üveg-hutik, hátráltatják annak lehető virágzását. A' juhok 's ketskék olyan helyen legelnek sok helyeken Cseh Országban, melyeken

idővel fák 's erdők nevednének, 's ez az egyik oka, a' mindennap nevedő fa-szükinék. A' hutákba meg-kívántató patakokat is lehetne, sőt kellene arra fordítani, hogy azok az olyan helyek öntözésére vétetnének, mellyek ez által a' fa-tenyészésre, és így az erdők szaporítására alkalmasokká tétetnének. Az említett akadályokhoz lehet még számlálni a' sok tókat, mellyek legelőkké nagy haszonnal fordíttathatnának, s' mellyeknek nagyobb részént most hasznokat venni nem lehet, sőt a' mellyek, a' mint a' tapasztalások bizonyítják, tsak a' levegő-egyet teszik egészségtelenné. Végezetre az is hátráltatja a' mezei gazdálkodás' lehető virágzását, hogy a' nagyobb folyó vizek, a' hajókázásra nintsenek jól ki-tisztítva, a' hidak azokon igen kevés számmal vagynak, 's ennél fogva a' termést, egy helyről a' másikba szállítani igen költséges.

Magyar Ország.

Budáról Május 7-dikén. Excellen-tziája Szent Iványi Ferentz Ország Bír-
rája, a' F. Királyi Táblánál Itélő Mesterének
Meltzer András Urat méltóztatott választani;
kinek helyében Ő Méltósága Personalis Semsey
András Úr maga Itélő Mesterének Tachy An-
tal Urat T. Sáros Vármegye volt Fő Notáriusát
ültette.

Lötséről Aprilis 29-dikén. Fő Ispánnunk
Gróf Csáki Antal Ő Excellentziája elől ülése
alatt tartatott közönséges Gyűlésünkben, a' Sze-
pes Vármegyei Magistrátuális Tiszteknek újjonnan
való beállítása véghez ment; a' midőn T. Gul-
penfinger György, első Vice-Ispánnak,

Görgei László! Űr pedig második Vice-Ispánynak neveztettek. Az Ország Gyűlésére Fő Notárius Jékelfalusi Sigmund, és Tábla Bíró Újházy Urak küldettek.

Szarvasról Békes Vármegyéből Aprilis 25-dikén. Édes Hazánkban is kezdődnek a' nagy lelkű, tudós, 's a' köz boldogság nevelésére, tzelőző Hazafiak szorgalmatosága által, a' föld mívelésre, 's a' mezei gazdálkodás gyarapítására olyan intézetek tételni, mellyek által mind közönségessebbé kezd lenni Nemzetünkben, a' köz nép közt is a' föld mívelés mestersége a' pallérozott Európai Nemzetek példája szerént. Itt is újabb újabb próbáit adja, az úgy nevezett Gazdálkodást gyakorló Institutum annak, hogy megfelel az eleibe szabott, 's a' Felsőség által is helybe hagyatott hasznos rendelkezéseknek, mind a' legelők mesterséges gyarapítása, mind pedig a' szántás vetés körül tett hasznos tapasztalása által. — Lehet reményleni, hogy a' háláadó, 's a' hihetőképben mind a' tudományokban, mind a' kézi mesterségekben elébb elébb menni törekedő Maradék szemei előtt, nevezetesen fognak lenni az efféle intézetek, 's örök emlékezetben fog maradni azon Hazánkfiaiak nevek, kik Édes Hazánk külömbkülömbféle részeiben kezdői voltak az ilyen hasznos intézeteknek. Tsupán tsak esztendő számmal, (Chronológiával) 's a' vitézek nevével vólt még tele ott a' História, a' hol abból, a' mesterségek gyarapítása körül fáradozó polgárok kirekedtek. A' hol pedig az ízlés, a' História írására való gustus egy kevéssebb nemesebb vólt, tsak ugyan színte úgy megmaradt ott a' Catók,

Columellák, Warrók emlékezete, mint, Sullájé, Antoniusé, Pompejusé.

Zemlinből Aprilis 22-dikén. Az Egyiptomi Bey-ek, kik az Anglusok általa által magokat a' Nagy Vezér elől felső Egyiptomba húztak, olyan szerezések, hogy ottan sokan melléjek állottak, 's olyan formán megszorodott erejek, hogy a' Nagy Vezért, ki rozsfűl regulázott sergével alsó Egyiptomban van, onnan, ma holnap kinyomhatják. Nem kevés nyughatatlanságára van ez a' Fényes Portának, melyet az is nevel, hogy Anglia' eránta való barátsága minden nap jobban jobban kezd hűlni, midőn Konstantinápolyban volt Követe is L. Egin, már onnan elutazott, 's hihetőképén vízfű se fog menni. — Az Anglusok, alig ha úgy nem gondolkodnak, hogy nagyobb befolyások fog lenni Egyiptomba, ha az a' Beyek iga gátásától fgg, mint ha a' Fényes Porta határ nélkül való Uralkodásának lefűz alá vetve.

Frantzia Ország.

Párisból Aprilis 25-dikén. Midőn egy közelebb esett innepben, a' szegények számára szedték öfzve a' jól tévő polgároktól az alamisni, Bonapárié elfelejtett pénzt tenni a' zsebjébe. Megszollítja Konzul Tarsát Cambacerest, hogy adjon neki pénzt, ki a' mi nála volt erfényestől átal adta. Az első Konzul az erfénybe lévő summát mind oda adta, a' szegények számára, — A' másokon jó indulattal segítő ember, nem igen szokta számlálgatni, (kivált ha a' jótétemény tőle kitlik) mit ad a' szegényeknek, 's nem tselekszik úgy, mint az egyfzeri ember, ki egy hu-

írást oda adott, valamelly köldúsnak, hogy azt váltsa fel, magának belőle egy krajtzárt hagyjon meg, a' többit pedig adja vízfíza.

Párisból Április 27-dikén. A' hivatalbéli Párisi Újság, három, Gvadalupeéból az első Konzulhoz, 's a' Frantzia Kormányfőkhöz küldött levelet tefz közönségessé, a' mellyből megtetszik, hogy az ott lévő lakosok, kik ez előtt zenekonáskodtak, 's a' Frantzia Kormányfő igazgatásával meg nem elégedtek, már most egészen letsendesedtek, Magok a' Gvadalupei ideig felállított Kormányfő tagjai, kéri az első Konzult, hogy a' Sziget bizonyos, meghatározott Igazgatása formájáról gondoskodjon, ő hozzájuk, kik rendeléseinek magát kélsek alá adni, küldjön egy Deputátust, ki ízinte olyan betses, mint kedves fog lenni előttök.

Párisból Apr. 28-dikén. A' Tribunátus által a' Concordát meg-vísgálására tartatott titkos gyűlésben Polgár Carion-Nisas nevezetes beszédet tartott, 's szembe-tünőképpen megmutatta, hogy a' Frantzia Országban lett helyre állítása a' külső Isteni-tízteletnek, azt okozza, hogy a' Nemzet nem tsak más idegen Nemzetekkel, hanem magával is szorosán öszve-köttessen: „mivel (a' mint az írt polgár mondja) a' közönséges lelki-esméretre, ízinte úgy ízüksége van egy Nemzetnek, mint egy magános embernek, 's ízükség hogy valamivel olyannal bírjon, mellynél fogva arról mások is el-hitetődjenek, hogy a' Nemzet fogadásához lehet bízni. E' nélkül soha Európa, tsendességbe nem lenne, sőt Frantzia Ország is mindenkor háborogna. Ennek eltávoztatására, nem elégséges az úgy nevezett Deismus, melly-

hez sokan olly igen ragaszkodtak; bizonyos külső látható jelek szükségesek e' végre, 's a' Vallásra nézve szinte úgy megkívántának ezen külső jelek, mint a' gondolatok kifejezésére a' szavak. A' Deismusról könnyen reá vetemedhetnek az emberek az úgy nevezett Atheismusra: a' midőn ofztán hanyat homlok rohannak minden vétkekre, 's ezek által bódogtalanokká lesznek. Százszáz bódogok vólnának az emberek, ha ezen tagadhatatlan állítás igasságát a' tapasztalás nem tanítaná!

Párisból Április 29-dikén. A' Revolúzió ideje alatt semmi rend sem vólt megállítva a' vadászásra, 's haláztatásra nézve. A' kinek tettzett, mind a' kettőt üzte. Mostanában olly rendelkezések tevődtek a' Respublikában, hogy mind a' vadászat, mind a' haláztat, árendába kiadódjon, 's a' ki magát ez ellen a' rendelés ellen, valamelyikbe avatja, bizonyos summából álló pénzre büntettetik. — Az Oskolákban lévő Tanítás javítására tzelező intézetek a' Tribunátusban felolvastattak, 's nem hagyattak mindenek által helybe különösen azért, mivel azokból a' jött ki, hogy a' Státns inkább gondoskodott a' nagyobb Oskolák jobbításán, mint a' leg-alsóbb Oskolák jó lábra leendő állításán, holott ezeknek majd mindenek, amazoknak csak azok veszik hasznát, kik tudományaik által akarnak használni a' Társaságnak. Mellyre nézve azon vóltak sokan, hogy a' leg-alsóbb Oskolák is, szinte úgy a' Státus költségén tartassanak-fel, mint a' felsőbbek.

Párisból Április 30-dikén. Az első Konzul, elment egy Vasárnap a' Reformátusok itt lévő templomába, 's az egész Isteni tisztelet alatt

Jelen volt, hogy ez által azt megmutassa, mely igen nem kell a' Kormányzéknek a' külömböző, de a' törvények szerént szabadon gyakoroltatható Vallás tagjai között külömbiséget tenni, csak hogy azok jó, 's a' köz jót munkálódó Hazafiak legyenek.

Párisból Aprilis 30-dikán. Következendőket lehet olvasni a' Párisi levelekből. Itt, 's a' Respublika minden részeiben lehet érezni, hogy a' Revolúciónak vége van. Kinek köszönhetjük ezt a' jó-téteményt? Annak az embernek, ki ez előtt harmadfél esztendővel, pénz, sereg nélkül evezett Egyiptomból Frantzia Országba. — 'S hogy vitte ezt a' nagy dolgot végbe? Úgy, hogy éppen ellenkezőképpen tselekedett, mint a' hivataljaikból kitett Directorok. Azok alatt a' had, Atheismus, vesztő helyek, a' Hazából való kiküldetetés uralkodtak. Bonapárté győzdelmei által a' békességet helyre állította. 's a' Revolúziót, a' Vallás vissza állítása által bépetséltette. Tiszteletben tartja ő a' más Hatalmasságok függetlenségét, hogy ezek is tiszteljék őtet, 's a' Respublikát költsönösön. Minden lépései mint meg annyi szemre való hányások a' volt Directorok ellen, kik minden rendelkezéséből ezt tanulhatják: „így kellett volna tselekednetek, a' végre, hogy Frantzia Orzágnak, 's a' Világnak tsendeségét helyre állítsátok.

Moguntziából Május első napján. Az ide való Újság érzékenyen írja-le városunknak, 's azon tartománynak, mely az úgy nevezett Donnersbergi departamentbe foglaltatik, szomorú állapotját. Ez a' szerentsétlen tartomány sok ideig theátruma volt a' pusztító hadakozásnak, 's

mind az ellenséges, mind a' barátságos indulattal viseltető seregek miatt igen sokat szenvedett; a' midőn ezeknek ott léte sok költségben került, amazok pedig tartásokon fellyül sok pénzt kitsikartak tőle. Még most is nyög ezen tartomány a' rend kívül nagy adó terhe alatt. A' Moguntziai lakosoknak hajdani bódogsága, olly nagyon elenyészett, hogy azok közzül 2000-ren, még pedig ollyan személyek, kik közzül az előtt 900-an tör'sökös gazdák voltak, utólsó szükségre juttattak, 's a' fejekre eső adót se fizethetik-meg. Egy polgár, ki ez előtt 30 forintot adott, most 400 forintot tartozik fizetni. Reményljük mindazáltal, hogy bódogabb idöket érünk, mivel az a' nagy Ember, a' ki Európa békességén annyira igyekezett, 's a' ki Frantzia Ország belső tsendességét helyre állította, most azon dolgozik, hogy a' közönséges adó köztünk, kinek kinek tehetségéhez képest vettessen ki.

Anglia.

Londonból Apr. 20-dikán. A' Chinából jött levelekből azt lehet olvasni, hogy ott a' múlt őszfel olly rettenetes szélvész vólt, hogy a' miatt 8000-nél több lakosok vesztették-el életüket, kik tudniillik azon zürzavarokban, a' nagyobb vizekben haláíztak. — Az oda való Császárazon palotáját, mellyet Pecking mellett építtetett, a' menkö megütvén, a' megrémült lakosok arra magyarázták a' dolgot, hogy az, valamelly végső vezedelemnek a' kezdete. — A' tudatlan ember is hajlandó arra, hogy okát adja valamelly történetnek, 's minthogy tsekély esmérete miatt nem emelkedhetik fel arra, hogy ez, vagy amaz do-

log helyes okát kitapogassa: innen minden rendes, de azomban rémítő történetet a' természetben, csapásnak, látogatásnak, vagy valamely nagy szerentsétlenség előljáró postájának tart.

Londonból Aprilis 21-dikén. Sz. Domingó Szigetében, azon Városokban, melyeket a' Feketék felgyújtottak, nagy számú foglyok megégetek a' tömlőtzőkben: mivel őket midőn a' városok égtek, lántzaikból senki se szabadította ki. — Az úgy nevezett észak Karolinában, egy vezedelmes levelezésbeli egygyet értesek jött világosságra a' felháborodott Feketéknek, kik vagy szabadságra akarják magokat helyhezetni, vagy pedig, ha e' nem lehetne, készek meghalni, 's a' kik egy levelekben a' többek között azzal fenyegetődöztek, hogy ők fogják, a' rajtok kegyetlenkedő Európaiakat egy olyan letzkére megtanítani, melyet ezek eddig nem tudtak, 's megmutatni, hogy nekik is jussok van szabadon szólni a' levegő eget.

Londonból Aprilis 22-dikén. Mióta a' jövedelmekre vetett terhes adó eltörölterett: azóltta az a' kívánsága a' Publikumnak, hogy a' Parlamentom, a' szegények táplálására jobb módot találna, mint eddig vólt. Szokásban van tudniillik az a' nagy lelkű Anglusoknál, hogy minden esztendőnként nagy summa osztódik ki a' szegények között. Ez az adakozás magában, ha csak a' ki osztogatásban valamellyokos rendtartás nem tevődik, sok részben káros a' Társaságnak: mivel még az olyan polgárok is, kik egyéb aránt dolgozhatnak, reménylven így azt, hogy ha magokat önként a' szegények számához kapcsolják, tehát a' szánakozó polgárok adakozásá-

ban, minden érdemek nélkül is részek lesznek, ez által a' dologtalanságra szoknak, 's a' Társaságnak terhére lesznek. Azomban pedig, az alamisnának, minden külömség nélkül való kiofztogatóasából az a' rosz is következik, hogy azok a' szegények, kiket nyomorúlt állapotjuk a' mások könnyörületességére valósággal méltókká tett, megfofztatnak a' jó téteménytől, az ilyen korhelyek miatt.

Londonból Aprilis 23-dikán. Nem régiben számba vétettek az Angliai, Skótziai, Irlandiai lakosok. házak Famíliák; tengeren szolgáló katonák, 's a' t. 's a' számba vétel bémutatott a' Parlamentomnak. Az olyan házak száma Angliában, mellyben lakosok vagynak 1 millió 467, 873-ra megy, mellyekben 1 milló 778,420 Famíliák találtatnak. Férfiak 3 millió 987,935-en vagynak Angliában; Afzszonyok pedig 4 millió 343,409-en; mind öfzve 7,331,434. A' Walisi Hertzezség lakosait, a' tengeren szolgáló katonákat, kereskedő hajókon, 's a' tömlötzőkben lévőket ide számlálván, Anglia lakosai 9 millió 343,548-ra mennek. Skótzianak 1 millió 700000, Irlandianak pedig mintegy 4 millió lakosi vagynak.

Egy Surinámból érkezett levélből azt olvasuk, hogy az ott lévő Kapitány Brown a' tenger partjára menvén vadafzni, meglött a' vízben egy T zápa halat. A' hal akkor tsak eltűnt, de másnap reggel a' víz tetejére vetődött. A' Halászok tsónakokon hozzá mentek, 's midön felbontzolták, nagy tsudálkozásokra egy szépen felöltözött Afzszonyt találtak gyomrában, kinek a' teste még épségben vólt, de fő nélkül, melly a' több tagoktól el vólt válva.

Londonból Apr. 27-dikén. Az a' Királyi épület, melly az ifjú katona Tisztek nevelésére rendeltetett, 's az|Yorki Hertzeg vigyázására bízott, már nagyobb részént elkészült. Az ott tanuló ifjak, kiket 13, 's 15 esztendőskorokban vesznek bé, négy esztendeig ingyen tartatnak, 's taníttatnak, 's egyébre a' fejeér ruháikon kívül nem gondoskodnak. Minden katonai fogásokra, a' Mathesisre, Német 's Frantzia nyelvekre taníttatnak ezen ifjak, 's százból 20 at mindenkor a' Napkeleti Indiai kereskedő társaság szolgálatjára nevelnek.

Svétzia.

Stokholmból Aprilis 16-dikán. Minekutána, az 1800-ban a' 4 Északi Hatalmasságok között véghez ment tengeren való egygyezés, első Pál, Muszka Czár halála után felbomlott volna: a' mi Királyunk mindenkor ellenébe szegezte magát, Anglia minden kívánságainak, mellyeket ez, a' neutralis, (egygyik részfél sem tartó) Hatalmasságok kárára rebesgetett. Egyfzersmind azt reménylette Ő Felsége, hogy a' békesség helyre állásával az is véghez megy, a' mit az úgy nevezett neutralis Északi Hatalmasságok akartak. Ebből tsak ugyan semmi se lett. És éppen e' vólt az oka, hogy Ő Felsége a' Pétersburgi alkura rá állott, melly még 1801-ben Junius 17-dikén készült. Ezen megegygyezést, hírül adta a' Király Angliának is, 's egy Barthelemi Szigetébe küldött hajó által meghívta Svétzia, az ott lévő Anglusokat, hogy a' Szigetet adják visfiza, 's abból takarodjanak-ki. Európa Északi részében is helyre állott ezek szerént a' békesség, 's

az Udvarok közt való egygyet-értés, az emberi Nemzet, 's a' kereskedés n gy hasznára.

Stocholmból Aprilis 17 dikén. Az ide való Akadémia, az Artesiai Gróf, ez előtt volt Cancelláriusának Montisonnak nagy jutalmat ítelt egy munkáiáért, melyet Frantzia nyelven írt, 's a' mellyben öszve veti, hogy a' 17, 18-dik századok közzül, mellyikbe voltak több elő mozdító eszközei, vagy akadályai az emberi Nemzet boldogságának.

Muszka Ország.

Petersburgból Aprilis 19 dikén. A' Muszka Országban lévő nagyobb, 's a' hajókázható vizek öszve vetelére kirendelt Tisztviselők, egy szépen kidolgozott mappáját adták-ki Muszka Orzágnak, mellyen a' külömb-külömbféle helyeken készült kanálisokat lehet látni, az említett Orzágnak azon részével egygyütt, melly a' Fejér, és Fekete, a' Balikum, 's Caspium tengerei között fekszik. Ezen mappából meglehet látni azt is egyfzersmind, melly sok jó intézetek tétettek a' belső kereskedés virágzására Muizka Országban. A' többek között elkészül az a' Kanális is nem sokára, melly a' Dneper, 's Mémel folyó vizek közt a' Lengyelek által kezdett ásattatni, de a' melly azután félbe szakadt. Nem tsak a' belső, hanem a' külső kereskedésre is fordítja a' Kormányfőek figyelmetességét. A' Fekete Tengeren leendő kereskedést jó lábra akarja állítani a' most uralkodó Császárs. Úgy hallatik, hogy a' mostani kereskedésre vigyázó Minister Oróf Nicolai Rumantzov maga fog egy nagy tennit tenni, hogy Muszka Orzágnak minden ki-

kötő helyeit megláthassa, 's azokon szükséges igazításokat tétethessen. — Akár a' Muszka Nemzet belső pallérozódását veszi valaki gondolóra, melly a' külső Országokba való szabados kimenetel, az Oskolák eránt tett intézetek által nagyon segítettik; akár az Udvari, 's más közönséges hivatalokban, 's a' közönséges költségek regulázásában tett szerentsés újabb változásokat; akár az igasság részre hajlás nélkül való kiszolgáltatását; akár végezetre a' külső 's belső kereskedés virágzását: minden részben meg kell vallani, hogy Muszka Ország, a' nem régen kezdődött új századdal annyira ment, hogy szomszédjai figyelmetességét méltán megérdemli, 's a' dolgok mostani folyásán gondolkodó elmének, elég okot szolgáltatathat az arról való meggyőződésre, hogy egynéhány esztendő k sokszor többet tehetnek valamelly Nemzet boldogságára, mint málszor több Századok.

A' most uralkodó Császár, által látván azt, hogy valamint más dolgok, úgy a' Tudományok betséről való gondolatok is egészen megváltoztak: ennél fogva jónak találta, hogy az Académiák, 's a' Tudományokra vigyázó Társaságok állapotja megvizsgáltsan, 's a' mostani idökhöz alkalmaztatott módon jobbítsan meg. Ehez képest egy Deputáció rendeltetett, mellyre a' van bízva, hogy a' Moskaui Universitas, 's a' Muszka Akadémiák állapotjára hasznos intézeteket tegyen. — Mostanában egy lehető tökéletességgel készült Muszka Grammatikát, írtak az Orosz Académia tagjai, mellynek híjjával völt mind ez ideig a' többször említett Nemzet. A'

Császár nagy meglelégedéssel fogadta el ezen könyvet, 's a' Tudományok elő menetelére vigyázó Académia Tagját, második Bibliothecarius Sokolofot, ki ezen Grammatika készítésében legtöbbet dolgozott, Tanácsosává tenni, 's ezen kívül megajándékozni méltóztatott.

Egyes Levelek.

Konstántinápolyból Mártz. 27-dikén. Egy két nap múlva a' Fényes Porta Követe Achmed Effendi, Párisba fog utazni. Ez a' Követség a' megkésztült békesség következtése. — Nem régebben egy gyilkos titkos társaság tudódott ki, melyben mintegy 40 személyek voltak, kik a' Konstántinápolyba menő utasokat, igen kevésért felvették ugyan hajóikra: de az úton nagyobb részt megölték őket, 's a' nálok lévő holmijeket, jószágokat magokévé tettek.

Konstántinápolyból Apr. 15 dikén. Az újabb levelek szerént, melyek a' Török Birodalom közelebbi történeteit foglalják magokban, Pásmán Oglú, megverte 's elzárkózott az Oláh Országai Vajda azon seregét, melyet ez, az Oglú által elfoglalt tartományok pusztítására küldött volt.

Harmadizori Tudósítás.

Cs. Kir. Udnari Agens, Titt. Benedekfalvi Kisfely Pál Úr, a' majdan elkezdődő Ország Gyűlésének ideje alatt, mint Deputátus, Posonyban fog mulatni. Arra való nézve alázatosan kéri azokat, a' nagy érdemű Urakat, kik vele valamely egygyességben, és levelezésben vagynak, méltóztassanak hozzája küldendő leveleiket, és írásaikat, a' folyó Májusnak 2 dik napjától fogva egyenesen Posonyba, az oda való Tek. Vármegye házába útasítani.